

Historia ya Falsafa

25 Aquinas kuhusu Mungu

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Tunataka alasiri ya leo tuzingatie kile Thomas Aquinas anachosema kuhusu Mungu, ujuzi wetu kuhusu Mungu, na kitu kuhusu asili ya Mungu. Na nimeweka ubaoni muhtasari wa jumla ambao ningependa kufuata, kuanzia na majadiliano kuhusu kuwepo kwa Mungu. Sasa, kumbuka mstari wa mawazo ambao tumekuwa tukijaribu kuukuza.

Yaani, kwamba katika kukabiliana na tafsiri ya Aristotle ya Averroist , ambayo haikuendana na theolojia ya Kiislamu au ya Kikristo, Thomas Aquinas aliamua kurekebisha msimamo wa Aristotle ili kukidhi mahitaji ya theolojia ya Kikristo. Tuliona jinsi alivyofanya hivyo kuhusiana na metafizikia yake. Kisha tukagundua kwamba Summa Theologica, kazi hiyo kuu iliyoandikwa kwa kuzingatia hili, Summa Theologica inaendelea kujadili uhusiano wa imani na sababu, sababu na ufunuo, ili kutoa msimamo unaokataa dhana ya ukweli wa pande mbili ya Averroist , na kuona asili inayosaidiana ya sababu na ufunuo.

Anaendelea moja kwa moja kutoka hapo hadi kuzungumzia kuwepo na asili ya Mungu, ili mabadiliko ya kimetafizikia ambayo amefanya yaanze kuzaa matunda mara moja, mradi tu unakumbuka uhusiano hai wa sababu na ufunuo. Hiyo ni kusema, kwa Thomas Aquinas, anapojaribu kubishana kuhusu kuwepo kwa Mungu, hilo ni jambo la busara. Lakini hitimisho analotaka kufikia ni jambo linaloendana na Mungu wa ufunuo wa Kiyahudi-Kikristo.

Sasa , kwa kweli, anachofanya ni kuanza, na una makala hizi tatu katika mkusanyiko, anaanza kwa kuuliza, je, uwepo wa Mungu unajidhihirisha? Ambayo inasikika kama swali lisilo na madhara, hadi utakapogundua kwamba pingamizi analozungumzia mwanzoni mwa makala hiyo ni pingamizi zilizotolewa kwa kile kitakachokuwa msimamo wa Aquinas, pingamizi zilizotolewa na watu kama Waneoplatonisti, na Anselm, na Augustine , yaani, mila ya Kiplatoni. Mila ya Kiplatoni, ambayo kwa kiasi kikubwa ilipendelea mtazamo kwamba uwepo wa Mungu unajidhihirisha au unaweza kuonyeshwa kuwa ni madai muhimu kimantiki, ndiyo aina ya kitu kilichozalisha hoja ya Anselm ya kiontolojia. Kwa hivyo ukiangalia ukurasa wa 524, unaweza kuona haraka anachofanya .

Pingamizi la 1 linadai kwamba uwepo wa Mungu unajidhihirisha, kwa kuwa, kama vile Damascene, John wa Damasko, asemavyo, ujuzi wa Mungu umepandikizwa kwa kawaida katika yote. Je, unajidhihirisha kwa sababu ya wazo la ndani? Sasa, ni wazi, mawazo ya ndani ni fundisho la Kiplato, unaona. Na atajibu kwamba, hapana, wazo hilo si la ndani ndani yetu, isipokuwa kwa njia isiyoeleweka sana na ya jumla, kwa

kawaida kunatokea ufahamu fulani wa kiumbe mkuu, lakini si wazo lolote la ndani la Mungu.

Pingamizi la 2, mambo hayo yanasemekana kuwa yanajidhihirisha, ambayo hujulikana mara tu maneno yanapojulikana, na mara tu maana ya jina Mungu inapoeleweka, inaonekana mara moja kwamba Mungu yupo, sawa, huyo ni Anselm, kwa vile kuwepo ni kwa asili ya Mungu. Na katika Pingamizi la 3, kuwepo kwa ukweli kunajidhihirisha, na Mungu ni kweli yenyewe, Mungu yupo. Na hiyo ndiyo hoja ya Augustine, unakumbuka, ambaye alibishana kutoka Ukweli hadi Ukweli kwa herufi kubwa T, ambayo Ukweli wote unashiriki, Nembo za Kimungu, ambaye kwa hivyo yupo.

Sasa, una majaribio matatu ya kudai kwamba uwepo wa Mungu unaweza kujulikana kama priori. Priori. Hiyo ni kusema, bila kujali ushahidi wowote wa majaribio.

Bila kujali mvuto wowote wa uzoefu. Hoja za awali za kuwepo kwa Mungu, kama vile hoja ya ontolojia. Na yote hayo Aquinas anayakataa.

Yeye ni mtetezi wa empiric sana, akiwa ni Aristotle, kuwa na hoja ya msingi ya mtu mwenye mantiki, kama Waplatoni walivyofanya. Kwa hivyo anakubaliana hapa na desturi ya Aristotle ambayo atatumia. Sasa, unaweza kuona hili haraka sana ukiangalia jibu lake la I Answer That .

Na hiyo ndiyo njia ya kusoma Aquinas: soma kila wakati Jibu langu. Na unaona jinsi anavyoliweka. Jambo linaweza kujidhihirisha kwa njia yoyote kati ya mbili.

Kwa upande mmoja, inajidhihirisha yenyewe, lakini si kwetu. Na kwa upande mwingine, inajidhihirisha kwetu. Na anaendelea mwishoni mwa Jibu langu. Kwamba kusema kwamba pendekezo Mungu mwenyewe, Mungu yupo, badala yake, Mungu yupo, linajidhihirisha yenyewe, kwa sababu Mungu ndiye uwepo wake mwenyewe, kama itakavyoonyeshwa baadaye.

Kuwepo ni muhimu kwa Mungu. Lakini hilo ni halali mradi tu tunajua hilo kumhusu Mungu. Kwa hivyo halijitokezi kwetu.

Ukweli kwamba Mungu ni kiumbe muhimu, ambaye lazima awepo, unamaanisha kwamba kinajidhihirisha chenyewe, ikiwa unajua hilo kumhusu Mungu. Lakini ikiwa hujui, basi hakijidhihirisha kwetu. Kwa hivyo anakataa hoja yoyote ya awali.

Labda ulikuwa na hisia hiyo kuhusu hoja ya Anselm ya ontolojia. Nina wazo la kiumbe mkamilifu, na kwamba hakuna kiumbe kama hicho, hakuna kikubwa zaidi kinachoweza kuwepo. Naam, hiyo ni sawa ikiwa una wazo hilo.

Lakini vipi usipofanya hivyo? Utaona. Na anasema hatuna wazo la hivyo. Uwepo ni kiarifu muhimu, sehemu muhimu ya wazo.

Kwa hivyo anahama kutoka hapo, ambayo kwa kweli ni kukubali, kwa kweli, mbinu ya Aristotle zaidi kuliko ile ya Kiplato. Anahama kutoka hapo hadi matokeo. Naam, ikiwa hatumjui Mungu kwa msingi wa dhana fulani ya awali, basi njia nyingine mbadala ni kwamba ujuzi wa Mungu ni wa nyuma, yaani, unategemea, kwa namna fulani, uzoefu.

Na uzoefu tulionao ni uzoefu wa uumbaji wa Mungu, labda. Kwa hivyo swali ni kama uwepo wa Mungu unaweza kujulikana kutokana na athari za Mungu. Kubishana kuanzia athari hadi sababu.

Na kwa hilo, kwa ufupi sana, jibu lake, bila shaka, ni la kukubali. Ili tuweze kutarajia kwamba hoja zake za kuwepo kwa Mungu zitakuwa hoja zenye athari ya sababu na dhana zinazotokana na uzoefu wa mwanadamu. Sawa? Kwa dhana zinazotokana na uzoefu wa mwanadamu.

Kwa hivyo kwa maana hiyo, njia yake inakuwa wazi kabisa. Na kisha anaingia katika makala ya tatu moja kwa moja katika uthibitisho wake wa kuwepo kwa Mungu. Uthibitisho tano maarufu wa Aquinas.

Sasa, nina mwelekeo wa kufikiria kwamba wakati uthibitisho huu unashughulikiwa nje ya muktadha wao katika Summa Theologica, na nje ya muktadha wa kihistoria wa kujaribu kurekebisha mila ya Aristotle kwa madhumuni ya Kikristo, nje ya muktadha huo, uthibitisho huu mara nyingi hueleweka vibaya. Dhana inaonekana kuwa imekusudiwa kutokuwa na upande wowote, kiasi kwamba mtu yeyote anapaswa kukubali kwamba unathibitisha uwepo wa Mungu. Lakini kwa kweli, sivyo.

Kwa sababu ukiangalia majengo hayo kwa ajili ya uthibitisho tano, si majengo yasiyogemea upande wowote kifalsafa. Ni majengo ya Aristotle. Kwani ingawa ni majengo yanayotokana na uzoefu, ni majengo yanayowakilisha ujuzi wa kanuni zilizotolewa kutokana na uzoefu.

Unakumbuka ujuzi wa Aristotle? Kwa kufupisha kiini kutoka kwa spishi. Unaona? Kwa hivyo inaanza, ukipenda, na dhana za Aristotle, zinazotokana na uzoefu katika njia za Aristotle. Katika uthibitisho wa kwanza kwenye ukurasa wa 527, chini ya nilijibu kwamba kwa njia tano, ya kwanza ni hoja kutoka kwa mwendo, au mabadiliko.

Na unaposoma mistari minane ndani yake, juu ya safu ya pili, unaona kwamba anafafanua mwendo, au mabadiliko, kama kitu kingine chochote isipokuwa kupunguza uwezekano fulani kuwa uhalisia. Aristotle mzuri wa zamani. Uwezekano na uhalisia.

Mabadiliko yote ni mwendo kutoka uwezo hadi uhalisia. Na njia ya pili, chini ya safu hiyo, ni kutoka kwa asili ya sababu yenye ufanisi. Kwa sababu katika ulimwengu wa mambo yenye busara, kuna mpangilio wa sababu zenye ufanisi.

Hiyo ni dhana ya Aristotle . Na njia ya tatu, kwenye 528, ni kutokana na uwezekano na ulazima. Hiyo tena ni tofauti ya Aristotle.

Uwezekano na ulazima. Na njia ya nne, kwa upande wa daraja linalopatikana katika vitu, vingine vizuri au kidogo , kweli au kidogo , ni ule uongozi wa kuwa na wema, ambao ni kiungo, miongoni mwa mengine, kwa njia ya kufikiri ya Aristotle. Na njia ya tano, kutoka kwa utawala wa ulimwengu, kila kitu, hata kama kinakosa maarifa, kama vile miili ya asili inavyofanya, kila kitu katika asili, hufanya kazi kwa lengo.

Sababu za mwisho. Huyu ni Aristotle. Kwa hivyo huyu hapa, unaona, akijaribu kurekebisha metafizikia ya Aristotle ili kutumikia madhumuni ya Kikristo.

Na anazungumzia kuhusu mawazo ya Aristotle. Sasa, ni aina gani ya mungu unayeweza kumtetea kutokana na mawazo ya Aristotle? Sio mungu wa Aristotle. Yuko karibu zaidi na mungu wa Kikristo. Ni wazi kwamba ni kiumbe asiyeamini Mungu, si mtu asiyeguswa anayefikiria peke yake.

Angalia hitimisho la thibitisho tano. Na unaona anachofanya. Ushahidi wa kwanza, kwenye 527, unaongoza kwenye hitimisho kwamba kuna mtoa hoja wa kwanza ambaye hayuko na mwingine, na hili kila mtu anaelewa kuwa ni Mungu.

Unasema lugha hiyo ni ya Aristotle. Ndiyo. Mtoa hoja wa kwanza.

Mtoa hoja mkuu. Lakini angalia tofauti. Mtoa hoja mkuu wa Aristotle ni chanzo cha mwisho tu.

Mtoa hoja huyu mkuu ni ukweli, na anasema kwamba mfululizo wa watoa hoja hauwezi kuendelea hadi mwisho, kwa sababu basi hakutakuwa na mtoa hoja wa kwanza, hakuna mtoa hoja mwingine, kwa kuwa watoa hoja wanaofuata husogea tu kwa vile wanavyosogezwa na mtoa hoja wa kwanza, kama vile wafanyakazi wanavyosogea tu kwa sababu wanasogezwa kwa mkono. Sawa, basi mtu lazima asogee wafanyakazi. Lazima kuwe na mkono wa kuhamisha wafanyakazi.

Mwanzoni kabisa mwa mfululizo, hiyo inasikika kama sababu yenye ufanisi, si sababu ya mwisho. Na katika kisa cha pili, ni wazi kuwa ni suala la sababu yenye ufanisi. Ushahidi wa pili unaisha, ni muhimu kukubali sababu ya kwanza yenye ufanisi, ambayo kila mtu huipa jina la mungu .

Kwa hivyo Tomaso mara moja, mwanzoni mwa kiangazi chake, ana mungu ambaye ndiye chanzo chenye ufanisi. Mungu wa Mungu, si Mungu wa Aristotle. Na unaelekea kwenye njia ya tatu, na mungu ni kiumbe muhimu.

Njia ya nne inahitimisha kwamba lazima kuwe na kitu ambacho kwa viumbe vyote ndicho chanzo cha uwepo wao na wema wao na ukamilifu mwingine wote. Mungu ndiye mwema. Hilo ni wazo la Kiplato, lakini hapa liko katika dhana ya Aristotle.

Utaona. Na njia ya tano kutoka kwa utawala wa ulimwengu inaongoza kwenye hitimisho kwamba kuna kiumbe fulani mwenye akili ambaye vitu vyote vya asili huelekezwa kwake, na kiumbe huyu tunamwita mungu . Kiumbe mwenye akili ambaye hafikirii peke yake tu , bali anajua kile ambacho uumbaji unafanya na anaongoza uumbaji hadi mwisho wake.

Utaona. Mungu anayejua, si mungu wa Aristotle pekee. Muumba anayejua yote.

Naam, hilo ni mabadiliko ya ajabu, utaona. Kwenye majengo ya Aristotle, kutoa hoja za mungu asiye Aristotle. Lakini anafanya hivyo.

Utaona. Kubishana kwa ajili ya mungu asiye wa Aristotle kutoka kwa dhana ya Aristotle. Sawa? Na uthibitisho huo tano umejadiliwa tangu wakati huo, na nadhani ulikutana nao katika utangulizi wa kozi ya falsafa uliyochukua.

Utaona. Nauli ya kawaida. Ukweli kwamba Mungu ndiye mwema mkuu unajitokeza katika jibu la pingamizi.

Huenda ukataka tu kuangalia hilo. 528. Kwa kuwa Mungu ndiye mwema mkuu, asema Augustine, hangeruhusu uovu wowote kuwepo katika kazi zake isipokuwa uweza wake na wema wake vingekuwa kama vile vinavyoweza kutoa wema hata kutoka kwa uovu.

Na Aquinas anaongeza kuwa hii ni sehemu ya wema usio na kikomo wa Mungu, kwamba anapaswa kuruhusu uovu uwepo, na kutokana nao uzae mema. Unaona, hoja nzuri zaidi kuhusu uovu. Ipo kwa ajili ya mema zaidi .

Tutarudi kwenye hilo baadaye . Una maswali au maoni yoyote hadi sasa? Ndiyo. Ryan.

Aliandika kwamba watu wengi wanaiona kama harakati ya mlalo. Ndiyo. Lakini alisema hapana, ni zaidi ya harakati ya wima.

Sikuelewa haswa. Ndiyo. Swali ni je, katika mfululizo huu wa wahamishaji wanaorudi nyuma, nyuma, nyuma, kama kuzungumza kuhusu mhamishaji wa kwanza ni

kuzungumza kuhusu nambari moja nyuma hapa ambayo ilifanya mfululizo mzima uendelee, na nadharia nzima ya domino, unaona?

Ikiwa ni ya kwanza kwa maana hiyo. Au kama anachozungumzia ni mabadiliko ya hali ya hewa . Huyo anaonekana amekufa.

Hebu tujaribu jingine. Au kama anachozungumzia ni metamover hapa juu, ni nani anayehusika katika kudumisha mwendo, uhalisia wa uwezo wa mfululizo mzima. Sasa, sababu ya kudhani ni ya mwisho, nadhani, ni mara mbili.

Ushahidi wa pili unazungumzia mpangilio wa sababu zinazofaa. Sio chanzo cha sababu kuu tunayoweza kufikiria, lakini chanzo cha mpangilio mzima wa sababu ni nini. Unaelewa? Kuna sababu ya meta kwa mpangilio wa sababu.

Na nadhani ni katika Summa Contra Gentiles ambapo hilo linakuwa wazi zaidi. Kwa hivyo, ndio, hilo ni jambo la maana kuliona. Unaona, mtu asiyeamini Mungu angeridhika kuwa na Mungu kama nambari moja huko nyuma, ambaye anaanza mpira, na unaendelea.

Huanzisha athari ya domino, na inaendelea kuangusha domino. Lakini Aquinas haridhiki na hilo. Njia nyingine unayoweza kuona kwamba haridhiki nalo ni kwamba anatuambia, na tayari tumezungumzia hili katika metafizikia yake, kwamba Mungu ndiye kiini cha kuwepo.

Kama Gilson anavyosema, Mungu si kiini tu kilichopo. Yeye ndiye kiini hasa cha kuwepo. Unaona, ni katika asili yake kuwepo.

Na Gilson anarudi kwenye kauli katika kitabu cha Kutoka 3:14 wakati Mungu anamwambia Musa kutoka kwenye kichaka kinachowaka moto, Mimi ndiye niliye. Sasa, jina hilo ni la aina gani? Mimi ndiye niliye. Imeelezwa kwamba Yahweh wa Kiebrania, Yah, ni kitenzi kuwa.

Mimi ni kama nilivyo. Unaona, na Gilson anachukulia hilo kumaanisha uwepo muhimu. Kiini cha uwepo.

Naam, Thomas mwenyewe, bila kujali jinsi Gilson anavyosema, Thomas mwenyewe yuko wazi kabisa kwamba sifa muhimu ya Mungu ni kuwepo kwake. Ndiyo, kwa njia zote. Lakini ni katika kuwepo huko ambapo anaendelea kutoa kuwepo kwa kila kitu kilichoumbwa, ambacho kinategemea yeye kwa kuwepo kwake.

Hatumtegemei Mungu tu kwa mwanzo wa uhai wetu, bali kwa uhai wetu unaoendelea. Unaona ? Mungu, anayedumisha uhai, haanzishi tu. Kwa hivyo, ukichukua utegemezi huo unaoendelea wa uumbaji kuhusu muumba, ukichukulia

hilo kwa uzito, basi nadhani ni wazi kabisa kwamba angalau anapaswa kubishana katika uthibitisho wa kwanza, wa pili, na wa tatu.

Sio kwa ajili ya Mungu ambaye ni nambari moja mwanzoni mwa mfululizo, bali kwa ajili ya Mungu ambaye ni chanzo kikuu cha mfululizo mzima. Je, hilo linaonekana wazi? Ninaona vichwa visivyoeleweka. Sina uhakika kama unamaanisha au la.

Ndiyo? Sawa. Sawa. Kuna chochote zaidi? Hii inarejelea makala ya pili, makala ya pili.

Ndiyo. Sawa. Ndiyo, inategemea unamaanisha nini unaposema unajua kweli.

Unaiunganisha na jibu la pingamizi la tatu, ambapo anasema, kutokana na athari zisizolingana na chanzo, hakuna ufahamu kamili wa chanzo unaoweza kupatikana. Na, ndio, hakika Mungu aeleweke kama si tu wa kutosha kutoa athari hizo, lakini pia zaidi ya kutosha. Kwa hivyo, kwa maana hiyo, hana uwiano na athari.

Hata hivyo, kutokana na kila athari, kuwepo kwa chanzo kunaweza kuonyeshwa, ili tuweze kuonyesha kuwepo kwa Mungu, ingawa kutokana nao hatuwezi kumjua Mungu kikamilifu kama alivyo katika kiini chake. Sasa, kile ambacho sentensi hiyo ya mwisho inaonekana kusema ni kwamba tunaweza kujua kuwepo kwake, sawa, lakini hiyo haitupi ujuzi kamili wa kiini chake au asili yake. Sawa, hapo ndipo mapungufu yalipo.

Sasa, wakati huo huo, ni swali halali kabisa kuhusu kama uthibitisho kutoka kwa athari za Mungu ni wa kiasi kwamba ujuzi wa kuwepo kwake ni wa uhakika kimantiki, bila shaka yoyote, unaona. Je, hizi ni uthibitisho wa kushuka chini, wa kushuka kwa kasi kwa maana hiyo? Na nadhani ikiwa niko sahihi katika kumtafsiri Aquinas kama nilivyofanya kuhusiana na marekebisho yake ya mtazamo wa Aristotle na kadhalika, na kwamba haya ni mawazo ya Aristotle, naona ni vigumu kukataa, nadhani Aquinas angelazimika kusema kwamba uthibitisho huu unategemea mfumo . Ndiyo, bwana? Kwa maneno mengine, lazima uende kwa Aristotle, Aristotle.

Ndiyo, ndiyo. Unajua, ikiwa una uhakika na dhana kwamba ni kweli, ya uhalisia, basi hitimisho litafuata ikiwa hoja hizo ni halali. Ni kweli kwa hoja yoyote, sivyo? Lazima uwe na dhana ya kweli na hoja halali, unaona.

Lakini hoja yangu ni kwamba ukweli wa dhana hii ni jambo linalotegemea mfumo. Sasa, waziwazi, Aristotle alishikilia, rudisha nyuma, kwamba Aquinas alishikilia, kwamba Aristotle alikuwa bora kuliko metafizikia ya Plato. Kisha, alishikilia kwamba dhana za Aristotle hapa ni za kweli.

Lakini angeshikilia hilo kwa kiwango gani cha uhakika wa kimantiki? Unaona, na hilo si wazi sana. Hilo si wazi sana. Nina mwelekeo wa kufikiri kwamba utafutaji wa uhakika usiopingika kabisa ni matokeo ya epistemolojia ya karne ya 17 na 18 kuliko

ilivyo kwa mawazo ya Kigiriki yanayoendelea, ingawa wana matarajio ya hali ya juu sana, kuanzia na Plato.

Na sababu yangu ya kusema hivyo ni jambo litakalojitokeza katika wiki mbili au tatu. Kulikuwa na... Naam, ngoja nitarajie hivi. Kwa kuvunjika kwa mamlaka ya Kanisa mwishoni mwa Enzi za Kati, mamlaka ya Kanisa la Kirumi kuhusu mambo ambayo Maandiko hayako wazi, kulikuwa na ombwe la kiepistemolojia.

Pamoja na maendeleo ya Matengenezo ya Kiprotestanti, pamoja na msisitizo juu ya ukuhani wa waumini, na kwa hivyo uwezo wa mtu binafsi kusoma na kutafsiri Maandiko mwenyewe, hofu ya machafuko na udini katika masuala ya kidini iliongezeka. Sasa, katika ombwe hili la kiepistemolojia, sauti moja kuu ilikuwa ile ya mashaka ya Kigiriki na Kirumi. Maandiko ya Sextus Empiricus, unamkumbuka? Yalikuwa yamegunduliwa tena.

Kwa hivyo shaka hiyo ikawa nguvu inayoweza kutumika tena katika karne ya 16. Na ilikuwa ni kwa kujibu hilo kwamba utafutaji wa uhakika ukawa mojawapo ya vipaumbele vya dharura. Hilo ndilo Descartes alilokuwa nalo alipoanza, nina shaka, kwa hivyo mimi nipo.

Anataka kupata hoja kutokana na shaka. Hiyo ndiyo maana ya mjadala kati ya Luther na Erasmus. Erasmus alitaka tu kutii mafundisho ya Kanisa kuhusu mambo fulani.

Sivyo Luther. Sivyo Luther, unaona. Ili swali zima la nini cha kufanya katika ombwe la mamlaka lionekane kuchochea utafutaji wa Mwangaza wa uhakika wa kimantiki.

Na mwishowe, kilichotokea katika Mwangaza ni kwamba waligeukia sayansi ya kisasa kama mamlaka, badala ya kitu kingine chochote. Sasa, nadhani kwamba wasiwasi kuhusu maarifa haukuchochewa kwa njia ile ile katika Enzi za Kati, na kwa hivyo kiwango cha matarajio, kiwango cha mahitaji, si sawa. Sawa, hebu tuende hatua moja zaidi kuliko kuzungumzia kuwepo kwa Mungu kwa asili ya Mungu.

Na kuhusu mada ya kwanza ambayo nimeorodhesha, tayari tumeanza. Katika mila za Aristotle, ndivyo ilivyo kwa Aquinas, kwamba ujuzi wetu wa asili ya vitu vya asili unategemea uzoefu kwa kufupisha kiini, asili, umbo kutoka kwa uzoefu wetu wa aina nzima ya wanachama wa tabaka lolote. Maarifa kwa kufupisha.

Lakini linapokuja suala la kuzungumza kuhusu Mungu na ujuzi wetu kuhusu Mungu, kuna tatizo. Kwa sababu hakuna aina ya miungu ya kupata uzoefu ambayo kwayo tunaweza kuielewa kiini cha Mungu. Kwa hivyo, ujuzi kwa kuielewa kutokana na uzoefu haufanyi kazi kuhusiana na ujuzi wetu kuhusu Mungu.

Je, unafuata, Randy? Kwa namna fulani. Unataka niiendeshe tena? Sawa, acha niirudie tu iwapo umeikosa, kwa sababu ni muhimu. Katika masuala ya sayansi na

ujuzi wetu wa asili, tunaweza kujua kiini cha vitu, maumbo, kanuni za ulimwengu kwa kuziondoa kutoka kwa uzoefu wetu wa spishi, genera, na kadhalika.

Hilo ni sawa wakati kuna spishi na jenasi, lakini hazipo katika hali ya Mungu. Kuna moja tu, unaona. Mungu, kama tunavyosema, ni sui generis, ikimaanisha ana jenasi yake ya jenasi yake.

Mwanachama mmoja pekee wa jenasi ya miungu ni Mungu. Kwa hivyo basi, hatuna uzoefu wa kundi zima la miungu ambalo tunaweza kuiondoa asili ya Mungu. Basi, tunajuaje chochote kuhusu asili ya Mungu? Na, kimsingi, jibu si kwa kuiondoa, bali kwa mlinganisho.

Si kwa kufikirika tu, bali kwa mlinganisho. Na, um, mlinganisho huo unategemea, bila shaka, juu ya uongozi mzima wa viumbe, ambao unaendana na uongozi mzima wa wema na uongozi mzima wa ukweli au umbo linaloeleweka, unaona. Um, kwa hivyo anazungumzia aina mbili za mlinganisho, mlinganisho wa digrii, ambapo Mungu, bila shaka, ni mwema kabisa, hana kikomo katika ukamilifu, yaani, kiwango kikubwa zaidi kinachoweza kufikirika, mlinganisho wa digrii, na, kwa kuongeza, mlinganisho wa uwiano unaofaa, ambapo uwiano na kiwango cha wema ni kiwango cha kuwa, kinyume chake.

Kwa hivyo, ikiwa Mungu ni kiumbe muhimu katika ngazi hiyo, Mungu ni wema mkamilifu, Mungu ni ukweli mkamilifu; unaona, kila kitu kwa uwiano. Ili wanadamu wako hapa chini wakiwa na kiwango cha wema na kiwango cha mpangilio unaoeleweka wa kuwepo kwao, na, um, maporomoko ya matope ya California yako hapa chini mahali fulani, unaona, wakiwa na kiwango cha chini cha mpangilio mzuri au unaoeleweka wa maporomoko ya matope ya California, na kadhalika. Kwa hivyo, tunamjua Mungu, na tunaweza kuzungumza kuhusu Mungu kwa njia ya mlinganisho; lugha yetu ni lugha ya mfano.

Sasa, katika kipande unachosoma kuhusu kanuni za asili, utaona mwishoni anatofautisha aina tatu za utabiri, ambazo, tena, zimekopwa kutoka kwa Aristotle. Kuna utabiri wa sauti moja, ambapo neno hutumika kwa maana moja na ile ile. Kuna utabiri usio na uhakika, ambapo hutumika kwa maana tofauti kabisa.

Na kuna utabiri wa analogia, ambapo ni sawa na huo. Na kwa hivyo kile Thomas anachofanya ni kuboresha wazo la utabiri wa analogia. Sasa, uboreshaji huo unategemea wazi dhana ya kuwa, na, um, kuwa ni, um, si rahisi hivyo.

Wakati, um, mmoja wa wahusika wa Shakespeare anasema, kuwa au kutokuwepo, hilo ndilo swali, kutoka kwa mtazamo wa Aquinas, hilo si sahihi. Kuwa ni kitu ngumu zaidi kuliko kuwepo au kutokuwepo. Uh, kuwa kuna asili fulani yake.

Hiyo ni kusema, kuna sifa fulani zisizo za kawaida za viumbe vyote . Au, ukitaka, za viumbe vyote. Sifa zinazopita tofauti kati ya spishi na jenasi na matabaka makubwa, na zinatumika kwa kila kiumbe.

Unaona. Kila kiumbe. Sasa, kuwa au kutokuwepo, kuwepo au kutokuwepo, ni aina ya dhana ya kuwepo bila kukamilika, uh, bila sifa hizo za kuwepo.

Utupu wa kuwepo. Mwangwi mtupu wetu, kutumia mstari wa Tennyson. Unaona.

Loo, unaelewa katika dhana ya maada, na nadhani hii ilijitokeza katika, um, mojawapo ya majadiliano katika mkutano huo. Nimesahau ilikuwa ni ipi. Uh, wapi, um, kwa Aquinas, maada ni uwezo halisi.

Lakini kusema uwezo safi ni kusema, loo, huja ikiwa imejaa, hata kama ni kitu tupu, ikiwa imejaa uwezekano wa mema. Unaona. Ilhali dhana ya maada katika sayansi ya mekaniki ya karne ya 18 ni kitu kisicho na sifa zote za sekondari, rangi, harufu, hisia.

Unaona. Imekufa, haipo, haina utu, haina uhai. Kwa hivyo Tennyson hangeweza kuandika katika Memoriam kuhusu nchi hiyo iliyojaa kama angekuwa akifikiria dhana ya Aquinas ya kuwa.

Kuwa kwa Aquinas si nchi tupu. Ilikuwa katika sayansi ya mekanika. Lakini si katika sayansi ya Aristotle iliyobadilishwa na, um, Aquinas kuwa Ukristo.

Kwa hivyo basi, um, kila tunapofikiria kuwa, wazo la kuwa linajumuisha dhana za wema, ukweli, na uzuri. Sifa za kupita kiasi. Unaona.

Sasa, kwa kadiri hizi zilivyo sifa za kupita kiasi, tunazijua hapa chini kwenye mizani, na hapa kwenye mizani, na hapa kwenye mizani, na hapa kwenye mizani katika viwango tofauti. Na kwa kuzidisha, sisi, um, kwa urahisi, um, tunazungumza kuhusu, um, Mungu kwa mlinganisho wa digrii. Unaona.

Au kwa usahihi zaidi wa kimantiki, tukiifanya kwa, uh, uwiano. Kwa hivyo tuna ujuzi wa Mungu ambao ni kwa mfano. Sasa, mifano miwili ya hiyo ambayo nataka kuichunguza inahusiana na ukweli na wema.

Ukweli na wema. Nami naelewa haya mawili kwa sababu nyenzo hizo, um, angalau baadhi yake zinapatikana kwetu katika mkusanyiko. Na tunaweza, um, kuziona vizuri .

Kwenye ukurasa wa 529, swali la kutatanisha linaulizwa kama ukweli upo katika akili tu. Na kwa mtazamo wetu, hilo ni jambo la kutatanisha kwa sababu, um, siku hizi, kama tungekuwa tunajadili swali, ukweli ni nini? Uh, kuna uwezekano mkubwa

tungeishia kusema kwamba ukweli ni sifa ya mapendekezo. Uh, sifa ya mapendekezo ambayo yanalingana na hali fulani ya mambo nje ya akili .

Na kwa vile mapendekezo ni mawazo, na mapendekezo ni kweli, basi ukweli uko katika akili, katika kufikiri. Katika kufikiri sahihi. Kufikiria kuhusu mapendekezo sahihi.

Tungesema ukweli uko katika akili . Kwa maneno mengine, ukweli ni kategoria ya epistemolojia. Lakini unaposoma hilo, um, makala hiyo, Aquinas haijibu hivyo.

Ukweli hauishi katika akili tu. Njia nyingine mbadala ni kama ukweli upo katika kitu. Katika uwepo wa kitu.

Na kwa hivyo tunapata tofauti, unaona, kati ya ukweli ambao ni wa kifalsafa na ukweli ambao ni wa kiontolojia. Ukweli wa kiontolojia. Ukweli wa pendekezo au ukweli wa kiumbe.

Unamaanisha nini, ukweli wa kiumbe? Naam, unaweza kutofautisha, nadhani, katika istilahi za Kiingereza, kati ya ukweli kuhusu wanafalsafa na wanafalsafa wa kweli. Mwanafalsafa wa kweli ni nani? Yule ambaye ni mwaminifu kwa aina. Je, ni mwaminifu kwa aina? Naam, inasikika kama aina ya awali.

Heh. Hiyo ni kweli. Mwanafalsafa wa kweli ni yule ambaye ni mwaminifu kwa kiini cha kuwa mwanafalsafa.

Unaona ? Ndiyo, je, imani haisemi kwamba Yesu Kristo ni Mungu wa kweli na mwanadamu wa kweli? Unamaanisha nini, mwanadamu wa kweli? Mwanadamu wa kweli? Je, mwanadamu ni pendekezo tu? Hapana. Mwanaume wa kweli ni mtu anayefuata kiini cha jinsi ilivyo kuwa mwanadamu. Yeye ni mwanadamu wa kweli.

Ukweli wa kiontolojia. Kwa hivyo una dhana hizi mbili za ukweli, ambapo moja, marejeleo ni tu pendekezo, ukweli wa pendekezo.

Unaona , na tunapozungumzia kitheolojia kuhusu ufunuo wa pendekezo, tunazungumzia ufunuo ambao unaweza kuelezwa kwa maneno ya pendekezo. Unaweza kufikiriwa , kueleweka. Mapendekezo ambayo ni ya kweli au ya uongo.

Unaona ? Au, kwa hivyo basi, ukweli wa aina ya kifalsafa, ukweli wa mapendekezo, au ukweli wa ontolojia, viumbe vya kweli. Kweli kwa mfano. Naam.

Na, unaona, hivyo ndivyo ilivyo kuhusu biashara hii ya ukweli. Kweli kwa aina, nini? Naam, aina kuu ziko katika akili ya Mungu. Aina kuu zinazotoa mifumo hiyo kulingana na ambayo Mungu anaumba.

Unaona ? Ukweli huo wa kawaida. Hiyo ni kusema, Mungu alifikiri ukweli kama Logos. Ndiyo.

Logos. Analeta dhana ya Logos ya Augustine katika falsafa ya Aristotle. Huyu ndiye Mungu Logos.

Ndani yake zimefichwa hazina zote za hekima na maarifa. Unakumbuka kifungu cha maneno kutoka Wakolosai? Unaona ? Kwa hivyo, kwa maana hiyo, ukweli wote una chanzo chake kwa Mungu. Kwa sababu ukweli wote wa pendekezo ni ukweli kuhusu Mungu au sehemu fulani ya uumbaji wa Mungu.

Unaona ? Kwa hivyo sehemu ya marejeleo katika kuzungumzia chochote katika asili ni kwa mifano asilia katika Mungu. Unaposema hili ni kweli, unasema kwa kweli Mungu anajua ni kweli. Hiyo ndiyo sehemu ya marejeleo.

Kuzungumzia ukweli. Na Mungu, kama kiumbe wa kweli, ndiye mfano halisi wa kiumbe. Akiwa na sifa za juu zaidi za kiumbe hadi ukamilifu.

Hiyo ambayo hakuna kitu kikubwa zaidi kinachoweza kueleweka. Ukweli wa kiontolojia. Hii ni, waziwazi katika mapokeo ya Augustine na Mababa wa Kanisa, inamaanisha kwamba chanzo cha ukweli kama tunavyoujua, iwe ukweli wa kiontolojia hapa chini au iwe ukweli wa pendekezo, chanzo cha yote ni Mungu.

Mungu ndiye chanzo cha ukweli wote. Mungu ndiye kiwango cha ukweli. Kwa maana hiyo, ukweli wote ni ukweli wa Mungu, haijalishi unapatikana wapi, ikiwa ni kweli.

Unaona ? Ukweli wa pendekezo. Ukweli wa kiontolojia. Daima ni shukrani kwa Mungu, Muumba.

Naam, hiyo ndiyo mada inayoendelea katika makala hiyo ya kwanza. Ufafanuzi wake wa ukweli, ukweli wa pendekezo, ni kwamba ukweli ni mlinganyo wa mawazo na kitu. Hiyo ni aina ya ufafanuzi wa ulinganifu.

Ukweli ni mlinganyo wa mawazo na kitu. Wakati pendekezo linapolingana na jinsi kitu kilivyo, una pendekezo la kweli. Hata hivyo, anauliza, kama ukweli wa kiontolojia au ukweli wa kielimu unatangulia.

Na jibu lake ni, ukweli kwanza uko katika akili na kwa hivyo katika kiumbe. Hiyo ni kusema, ukweli kwanza uko katika akili ya Mungu, katika zile aina za awali, na kisha katika viumbe vilivyumbwa, ambavyo ni kweli hivi, kweli vile, kweli vingine. Kwa hivyo, chunguza makala hiyo kwa undani.

Ni kitabu chenye utajiri mwingi na kinaendelea na desturi tuliyoipata katika kitabu cha Augustine. Hata hivyo, anaendelea kutoka kwenye makala hiyo hadi kwenye makala ya tano, kama Mungu ni kweli. Kama Mungu ni kweli.

Na hapo anaendeleza upande wa nembo wa mambo. Sawa, hebu tuanze kutoka hapo hadi wema wa Mungu. Nataka kurudi kwenye mapenzi ya Mungu baadaye, lakini kuhusu wema wa Mungu, tunapotaka, oh, nadhani ukurasa wa 534, 535, katika eneo hilo la jumla.

Maswali yoyote kuhusu ukweli? Maoni yako? Hiyo muhimu na ya bahati mbaya, je, ukweli wa bahati mbaya ni sawa na epistemi? Ndiyo, kiini na ajali kimsingi ni vitu vya kimetafizikia. Hiyo ni kusema, kiini ni asili muhimu ya kitu. Ajali ni vitu ambavyo si muhimu kwa asili yake, lakini vinavyotokea kwake.

Nilipata hisia kwamba tunaweza kujua ukweli kwa bahati mbaya tu. Loo, naona unachomaanisha. Ndiyo, ndiyo.

Hiyo ni kusema, kujua ukweli kuhusu jambo fulani si kiini chetu. Ni jambo linalotupata. Hasa.

Ndiyo, hiyo ni kweli. Tuna uwezo wa maarifa. Lakini kwa bahati mbaya tu.

Ndiyo, lakini kwa kweli kufikia maarifa ya kweli kunategemea hali zinazowezesha maarifa. Kwa hivyo kwa maana hiyo, ni ajali inayotokea badala ya umuhimu unaojitokeza tu kwa asili. Sawa.

Ili tu kuhakikisha kuwa nimeinuliwa hili, anaposema kwamba ukweli kwanza uko katika akili ya Mungu, na kisha viumbe vilivyoumbwa, je, anasema ukweli wa kisaikolojia au la? Hapana, anasema kwamba ukweli kwanza uko katika akili. Sasa, nadhani katika muktadha huo, anazungumzia ukweli kuhusu asili, na hata aina halisi za vitu katika asili. Utaona.

Kwa sababu ya Mungu, ukweli kwa kitu chochote kilichoumbwa kwanza uko katika akili ya Mungu. Kwanza katika akili. Sasa, unaweza kusema, ndiyo, lakini katika Mungu, je, kiumbe halisi cha Mungu, kwamba yeye ni Mungu wa kweli, si kabla ya ukweli katika akili ya Mungu? Ambayo nadhani Aquinas angesema, hapana, wala si kinyume chake.

Kwa sababu kuwa Mungu ni kuwa mjuzi wa yote, mjua yote. Utaona. Na kama Mungu hangekuwa mjua yote, ukweli katika akili, asingekuwa Mungu.

Utaona, kwa sababu hiyo ni moja ya sifa za kupita kiasi za... Sawa. Ndiyo. Ndiyo.

Sawa. Je, unaona utamaduni ukiendelea ambao tumekuwa tukifanya kazi nao tangu Wagiriki? Utamaduni huo unakua, unapata Ukristo polepole katika kanisa la kwanza, huko St. Augustine, na kuendelea sasa, huko Aquinas. Tazama hili, kwa sababu ni mtazamo huu wa kifalsafa wa Kikristo ambao utasambaratika ghafla .

William wa Ockham atakapokuja , jambo hilo linaonekana kuharibika. Tutafikia hilo Jumatatu, labda Jumatano ya wiki ijayo. Mungu wangu.

Wema. Ambayo ni sifa nyingine ya ajabu. Wema wa Mungu unaonekana katika majaliwa yake.

Hiyo ni kusema, katika mambo mema katika uumbaji wake wote. Kiumbe chote ni kizuri. Hiyo ni kusema kwamba tufaha lina aina yake ya wema.

Mbwa ni mzuri kwa jinsi mbwa walivyo, kwa asili yao, vitu vizuri. Mwanadamu ni mzuri kwa maana kwamba kuna aina ya ubora kwa wanadamu unaolingana na wema wote uliunganishwa wa uumbaji . Huo ni mzuri.

Pale penye uovu, uovu ni kunyimwa wema huo. Kunyimwa, ukitaka. Kwa hivyo , tufaha baya ni lile ambalo halina ukweli tena kwa asili yake.

Kwa kweli, ikiharibika vya kutosha, huoza na kuwa si kitu. Pale ambapo hakuna wema, hakuna kiumbe. Kiumbe chote, kwa kiwango , ni kizuri.

Unaona. Kwa hivyo wema, basi, unadhihirishwa katika uumbaji, katika kila ngazi ya uumbaji, katika kila kipengele cha uumbaji. Hata katika wale ambao bado wameoza, kwa kiwango hicho kuna ushahidi fulani wa wema wa Mungu katika kutoa kuwepo kwa sifa za ajabu katika viwango tofauti.

Na kipande ulicho nacho kuhusu kuamuliwa tangu mwanzo, 531, unaona. Kuamuliwa tangu mwanzo kunashughulikiwa na Aquinas kuhusiana na majaliwa ya kimungu ambayo huruhusu mambo fulani kutokea. Majaliwa ni wema wa Mungu katika kuruhusu kitu kwa madhumuni mema.

Unaona. Na kwenye 534, unaona wema huu ukifupishwa katika makala, Kama Mungu Anaweza Kufanya Vizuri Kuliko Anavyofanya. Jibu likiwa, wema wa kitu chochote ni mara mbili.

Mtu ni wa asili yake; kuwa na busara ni wa asili ya mwanadamu. Kuhusu wema huu, Mungu hawezi kufanya kitu kiwe bora kuliko chenyewe. Huwezi kumfanya mtu kuwa bora kuliko mwanadamu alivyoumbwa kuwa mwema.

Unaona. Lakini kuna aina nyingine ya wema. Wema wa mtu ni kuwa mwema, au mwenye hekima, au mwenye ujuzi, kwa kutumia mfano mwingine.

Hilo si la msingi; hilo ni jambo linalopatikana, jambo ambalo linatimizwa. Na kuhusu hilo, Mungu anaweza kuboresha vitu alivyoviumba. Anaweza kukufanya uwe mwema na mwenye hekima.

Unaona. Kwa hivyo, wema wa Mungu. Sasa, mada hiyo ya jumla ambayo huenda ulihisi ilikuwa mwangwi wa kitu kilichoendelea katika mkutano huo.

Kwa kweli, mzungumzaji wa kwanza Jumamosi asubuhi alikosoza kazi fulani iliyofanywa na Tom Morris huko Notre Dame. Katika karatasi yake kuhusu kumsifu Mungu katika ulimwengu bora zaidi. Karatasi kuhusu Anselm.

Kimsingi alikuwa akikubaliana na msimamo huu, ambao Anselm na mila, kwa hivyo Aquinas, waliukubali. Kwamba Mungu huunda uumbaji ambao ni ulimwengu bora zaidi ambao angeweza kuuumba. Kulingana na kiini chao.

Unaona. Tofauti na Morris, ambaye, akikataa mila hii, anasema, Hapana, Mungu angeweza kuumba kiumbe bora kuliko hiki alichoumba. Kwa hivyo, jambo hilo liliibuka katika mjadala.

Tazama 534 na jibu la pingamizi 3 juu ya ukurasa. Ingawa mpangilio wa mambo wa sasa umewekewa mipaka kwa kile kilichopo sasa, nguvu na hekima ya Mungu hazijawekewa mipaka hivyo. Kwa hivyo, ingawa hakuna mpangilio mwingine ambao ungefaa na mzuri kwa vitu vilivyopo sasa, lakini Mungu angeweza kutengeneza vitu vingine na kuviwekea utaratibu mwingine.

Kwa hivyo, huu sio ulimwengu pekee unaowezekana. Mungu angeweza kutengeneza ulimwengu mwingine unaowezekana kuwa tofauti sana, ambao ni mzuri vile vile. Lakini kwa ulimwengu huu maalum, ndio ulimwengu bora zaidi.

Sawa? Sasa, unasema kuhusiana na hilo, vipi kuhusu tatizo la uovu? Na jibu lake, tuliloliona tayari, lilikuwa kwamba uovu unaruhusiwa kwa wema mkubwa zaidi. Na hilo limeendelezwa zaidi kwenye ukurasa wa 535. Ambapo, katika kujibu swali kama Mungu ndiye chanzo cha uovu, anaandika kwamba uovu unajumuisha kasoro ya kitendo inayosababishwa na kasoro ya mtendaji.

Lakini ndani ya Mungu, hakuna kasoro. Kwa hivyo, uovu, ambao unajumuisha kasoro ya kitendo inayosababishwa na kasoro ya mtendaji, haujapunguzwa kwa Mungu kama chanzo chake. Lazima utafute mtendaji mwenye kasoro.

Na kwamba kutafuta wakala mwenye kasoro, bila shaka, ni kukubali hoja ya hiari ya Augustine kuhusu kuwepo kwa uovu. Kutokana na hiari ya wakala mwenye kasoro. Wanadamu, malaika walioanguka, na kadhalika.

Lakini kwa upande mwingine, uovu, ambao unatokana na uharibifu wa baadhi ya vitu, unashushwa kwa Mungu kama chanzo. Na hapa anazungumzia uharibifu wa asili wa vitu, kama tufaha zinazooza. Na inadhihirika kwamba, katikati ya aya hiyo, inadhihirika kwamba umbo ambalo Mungu anakusudia katika vitu vilivyoumbwa ni uzuri wa mpangilio wa ulimwengu.

Na ikiwa uzuri wa mpangilio wa ulimwengu unahitaji kwamba tufaha zioze, basi tufaha zinazooza, kwa maana hiyo, ni nzuri. Na baada ya yote, mazao ya tufaha yangekuwa wapi bila tufaha zinazooza? Namaanisha, usingekuwa na mbegu za tufaha ili kupanda miti zaidi ya tufaha ili kutoa tufaha zaidi. Kwa hivyo, tufaha zinazooza ni, sivyo, kwa faida ya ulimwengu wote? Uzuri wa ulimwengu mzima.

Kwa hivyo, katika kesi ya maovu ya asili, anasisitiza kwamba hoja nzuri zaidi inatumika. Kuhusu uovu wa kimaadili, hoja ya hiari inatumika. Lakini Mungu anaruhusu hata hilo kwa manufaa makubwa zaidi.